

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 609/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. H. – kuratora spadku nieobjętego po S. T. (1)

przeciwko S. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 4 grudnia 2019 r. sygn. akt I C 1469/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego).

SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACa 609/20

UZASADNIENIE

Powód P. H. kurator spadku nieobjętego po S. T. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego S. L. – kuratora nieznannej z miejsca pobytu S. z M. T. kwoty 556.160 zł. z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 19 maja 2015 r. do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie wskazał, że pozwany S. L. postanowieniem sądu z dnia 23 listopada 2007 r. został ustanowiony kuratorem dla nieznannej z miejsca pobytu S. T. (1). Postanowienie powyższe zostało uchylone w dniu 11 czerwca 2013 r., zarazem pozwanego zwolniono z funkcji kuratora. Pozwany, jako kurator nieznannej z miejsca pobytu, sprzedał zgodą sądu opiekuńczego w dniu 3 października 2011 r. udział przysługujący S. T. (1) we współwłasności nieruchomości położonej w T. zabudowanej domem dwupiętrowym przy ul. (...) spółce (...) sp. z o.o. w K. za kwotę

33.800 zł. oraz we współwłasności nieruchomości położonej w K. zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. (...) za kwotę 574.300 zł. Sąd zatwierdził sprawozdanie złożone przez pozwanego jako kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu S. T. (1) za 2011 rok. Powód, jako kurator spadku, wezwał pozwanego pismami z dnia 10 października 2014 r., 16 października 2014 r. i 5 maja 2015 r., które pozwany odebrał w dniu 12 maja 2015r., do dobrowolnego przekazania kwoty 556.160 zł. na wskazane konto prowadzone dla kurantki czego pozwany nie uczynił. W toku procesu sprecyzowano, że wysokość dochodzonej kwoty stanowi różnicę pomiędzy kwotą uzyskaną przez pozwanego ze sprzedaży nieruchomości tj 608.100 a wynagrodzeniem pozwanego, które pozwany sam sobie wypłacił 51.940 zł.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 12 lipca 2016 r. do sygn. akt (...) (k. 131) sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwany S. L. zaskarżył nakaz w całości. Podniósł zarzut braku legitymacji powoda, jako kuratora spadku, do występowania z roszczeniem objętym pozwem.

Pozwany przyznał, że był kuratorem nieznaney z miejsca pobytu S. T. (1), współwłaścicielki nieruchomości zabudowanej budynkami, położonymi w K. przy ul. (...) oraz w T. przy ul. (...). Funkcję kuratora pełnił do dnia 11 czerwca 2013 r. pod nadzorem sądu opiekuńczego, w tym składał raz do roku na piśmie sądowi opiekuńczemu sprawozdania dot. osoby pozostającej pod opieką oraz zarządu jej majątkiem. Sprawozdania zatwierdzane były przez sąd. Ze sprawozdań wynikało, że koszty utrzymania nieruchomości były wyższe niż przy przychody uzyskiwane z nieruchomości. Z końcem 2009 roku zadłużenie kurantki w stosunku do pozostałych współwłaścicieli nieruchomości wynosiło 68.667,04 zł. Ponieważ sytuacja się pogarszała, pozwany wystąpił do sądu o wyrażenie zgody na sprzedaż udziałów, którą uzyskał. Całość ceny sprzedaży została uiszczona na konto bankowe prowadzone przez kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu S. T. (1), a z dokonanych czynności zostało złożone sprawozdanie. Część środków ze sprzedaży kurator przeznaczył na spłatę istniejącego zadłużenia kurantki w stosunku do pozostałych współwłaścicieli z tytułu koniecznych kosztów utrzymania nieruchomości przy ul. (...). Pozostała część została przeznaczona na pokrycie w kolejnych latach bieżących kosztów utrzymania nieruchomości należących do pupilki oraz kosztów sprawowania kurateli. Pozwany podkreślił, że wszelkich wydatków dokonywał pod nadzorem sądu, w ramach czynności zwykłego zarządu.

Pozwany podniósł, że zgodnie z postanowieniem z dnia 22 grudnia 2010r., prawomocnym z dniem 10 maja 2011 r., S. T. (1) nabyła udział w spadku po mężu E. T. w 1/2 części. W skład spadku wchodziły udziały w nieruchomościach przy ul. (...), al. (...). Zadłużenie kurantki – jako spadkobiercy E. T. (1), z tytułu koniecznych kosztów utrzymania opisanych nieruchomości poczynając od 2007 roku do dnia 12 czerwca 2012 r. wynosiło 403.641,49 zł., jako że koszty utrzymania, w tym niezbędne i konieczne remonty, przekraczały przychody osiągane z nieruchomości. Pozwany wystąpił do sądu o uzyskanie zgody na spłatę długu spadku po E. T. w kwocie 403.641,49 zł. Wobec stanowiska zajętego przez sąd rozpoznający wniosek, w dniu 11 kwietnia 2013 r. pozwany jako kurator S. T. (1) dokonał zapłaty przedmiotowych należności w ramach czynności zwykłego zarządu majątkiem. Pozwany dodał, że same koszty utrzymania, poniesione wydatki i ich wysokość nie były kwestionowane przez drugiego spadkobiercę E. T. (1). Wskazał, że sąd przyznał mu kwotę 51.940 zł. tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora za okres 2007 – kwiecień 2012 r. i kwotę 13.500 zł. za okres 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Kwoty te pokryte zostały z majątku S. T. (1). Pozwany zarzucił nadto, że nie jest w posiadaniu majątku, którego zarząd sprawował opiekun, a którego wydania domaga się powód, stąd roszczenie dochodzone pozwem uznać należy za całkowicie bezzasadne i bezpodstawne.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 grudnia 2019 roku sygn. akt Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego S. L. na rzecz powoda P. H. - kuratora spadku nieobjętego po S. T. (1) kwotę 556.160 zł z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 19 maja 2015 r. do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 14.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt II) oraz nakazał pobrać od pozwanego S. L. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 21.071,22 zł. tytułem brakujących kosztów sądowych (pkt III).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 1 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla K. w K. ustanowił kuratora spadku nieobjętego po S. T. (2) z domu M. zmarłej dnia (...) r. w osobie P. H.. Sprawa toczyła się z wniosku Prokuratury Okręgowej w K..

Postanowieniem z dnia 29 października 2015 r. sąd w pkt IV wyraził zgodę kuratorowi spadku po S. T. (1) na wniesienie sprawy o zapłatę kwoty 556.160 zł. przeciwko S. L. – byłemu kuratorowi nieznanemu z miejsca pobytu S. T. (1).

W sprawie tej, spółka (...) sp. z o.o. w K., za którą podpisał się prezes zarządu S. L., zgłosiła w dniu 25 czerwca 2012 r. swój udział w charakterze uczestnika wskazując w uzasadnieniu, że spadek po S. T. (1) nie został objęty przez jej potencjalnych spadkobierców.

S. L., z wykształcenia prawnik – z zawodu adwokat w Izraelu, działał w Polsce jako kurator dla nieznanego z miejsca pobytu lub kurator spadku ustanawiany przez sąd dla osób pochodzenia żydowskiego. Był i jest prezesem spółki (...) sp. z o.o. w K., w której jest niebezpośrednim udziałowcem (spółka zajmuje się zarządzaniem nieruchomościami), był i jest prezesem spółki (...) sp. z o.o. w K., w której jest niebezpośrednim udziałowcem (spółka zajmuje się „nieruchomościami”).

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2005 r. pozwany został ustanowiony kuratorem spadku nieobjętego po E. vel E. T. zmarłym dnia (...) r. w Izraelu. E. vel E. T. (1) był współwłaścicielem w 1/2 części nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) (zarząd nieruchomością sprawowała spółka (...))

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2010 r. Sąd Rejonowy dla K. w K. stwierdził, że spadek po E. vel E. T. zmarłym dnia (...) r., w zakresie nieruchomości położonych w Polsce, nabyli żona S. T. (1) i syn A. T. po 1/2 części.

Postanowieniem z dnia 23 października 2007 r. Sąd Rejonowy dla K. w K. ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu S. T. (2) z domu M. urodzonej dnia (...), współwłaścicielki nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) oraz w T. przy ul. (...) w osobie S. L.. Wniosek o ustanowienie kuratora wniosła do sądu spółka (...) sp. z o.o. Składając zeznania, na rozprawie w dniu 24 października 2007 r., S. L., wskazał m. in., że spółka (...), której jest udziałowcem, nabyła udziały w nieruchomościach, w których udziały posiada S. T. (1). Podał, że pełni już funkcję kuratora spadku nieobjętego po E. T. (drugi mąż S. T. (1)).

W dniu 19 listopada 2009 r. S. L. jako kurator dla nieznanego z miejsca pobytu S. T. (1) wystąpił do sądu o wyrażenie zgody na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem podopiecznego tj. o wyrażenie zgody na sprzedaż na rzecz spółki (...) sp. z o.o. udziałów podopiecznej posiadanych w nieruchomościach położonych w K. przy ul. (...), przy ul. (...) i w T. przy ul. (...). Na uzasadnienie wskazano, że koszty utrzymania nieruchomości przekraczają przychody. Zadłużenie kurantki, w stosunku do pozostałych współwłaścicieli, na datę złożenia wniosku, przekracza kwotę 68.667,04 zł. Zadłużenie w niedalekiej przyszłości będzie drastycznie rosło, wobec podjętej przez współwłaścicieli decyzji o konieczności poniesienia kolejnych nakładów na nieruchomościach. Składając zeznania na rozprawie w dniu 5 października 2010 r. S. L. wskazał m. in., że uzyskane ze sprzedaży środki chciałby przeznaczyć na lokatę – konto na nazwisko nieobecnej, w przyszłości mogą one zostać przeznaczone na remonty kamienic.

Postanowieniem z dnia 12 października 2010 r., sąd zezwolił wnioskodawcy S. L. na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd majątku, w tym na sprzedaż udziałów posiadanych przez S. T. (1) w nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 1.023.700 zł., przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 574.300 zł., w T. przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 33.800 zł. W pkt II postanowienia sąd nakazał wnioskodawcy złożenie kwot uzyskanych ze sprzedaży opisanych nieruchomości w bankowej instytucji finansowej na konto założone na nazwisko nieznanego z miejsca pobytu S. T. (1), a w pkt III postanowienia zobowiązał wnioskodawcę do złożenia do dnia 30 marca 2011 r. sprawozdania z dokonanych czynności.

W dniu 12 czerwca 2012 r. S. L. jako kurator dla nieznanego z miejsca pobytu S. T. (1) wystąpił do sądu o wyrażenie zgody na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem podopiecznego. Wniósł o wyrażenie zgody na spłatę długu spadku po E. T. w wysokości 403.641,49 zł., nabytego przez S. T. (1) na podstawie postanowienia sądu z dnia 22 grudnia 2010 r., (...) W uzasadnieniu wskazano, że na mocy postanowienia z dnia 22 grudnia 2010 r.

S. T. (1) nabyła spadek po mężu E. T. w wysokości 1/2 części. W skład spadku wchodziły udziały w nieruchomościach położonych w K. przy al. (...), przy ul. (...), przy ul. (...), przy ul. (...). Dalej, w uzasadnieniu wniosku wskazano, że wobec braku środków do pokrycia koniecznych remontów nieruchomości, nakłady te ponosił w udziale przypadającym na kuratora spadku po E. vel E. T. współwłaściciel nieruchomości – spółka (...) sp. o.o. w K..

Składając zeznania na rozprawie w dniu 10 października 2012 r. S. L. podał m. in., że w nieruchomości przy al. (...) został przeprowadzony w latach 2005 – 2011, przez administrację, generalny remont. Zainteresowany nie potrafił wskazać czy miał zgodę sądu – jako kurator spadku – na remont, ale składał co roku sprawozdania. Za remont wystawiła fakturę spółka (...), która sprawowała zarząd i administrację i która następnie wystawiła na każdego ze współwłaścicieli fakturę na jego część.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2013 r. sąd oddalił wniosek. Pisemnego uzasadnienia wniosku nie sporządzono, wnioskodawca nie odwołał się od wydanego orzeczenia.

S. L., do sygn. akt (...) składał, jako kurator dla nieobecnej S. T. (1), sprawozdania z kurateli. Pierwsze sprawozdanie nosi datę 25 stycznia 2008 r. Zostało ono zatwierdzone przez sąd postanowieniem z dnia 31 stycznia 2008 r. (sprawozdanie za miesiąc grudzień 2007 roku). Z rozliczenia finansowego kurateli za 2007 rok wynika, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 23.656,06 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 38.502,68 zł. (saldo – minus 38.502,68 zł.).

Sprawozdanie za 2008 rok zostało złożone dnia 28 maja 2009 r. Kurator wskazał, że dla prowadzenie wszelkich rachunków wiążących się z zarządem majątku kurantki prowadzony był rachunek pod nazwą „S. L. – kurator S. T. (1)” o nr (...) Postanowieniem z dnia 30 lipca 2009 r. sąd zatwierdził sprawozdanie za miesiąc grudzień 2008r. Z rozliczenia finansowego kurateli za 2008 rok wynika, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 17.148,27 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 21.075,22 zł. (saldo – minus 3.926,95 zł.).

Kolejne sprawozdanie, za 2009 rok, zostało złożone dnia 18 marca 2010 r. Postanowieniem z dnia 20 maja 2010 r. sąd zatwierdził sprawozdanie za rok 2009 r. Z rozliczenia finansowego kurateli za 2009 rok wynika, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 22.842,83 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 22.329,38 zł. (saldo – minus 513,45 zł.).

Sprawozdanie za 2010 r. zostało złożone dnia 4 kwietnia 2011 r. i zostało zatwierdzone przez sąd postanowieniem z dnia 10 maja 2011 r. W sprawozdaniu kurator wskazał, że na dzień 19 listopada 2010 r. zadłużenie S. T. (1) w stosunku do pozostałych współwłaścicieli wynosiło 68.667,04 zł. w związku z czym – jako kurator – wystąpił do sądu o wyrażenie zgodny na sprzedaż udziałów kurantki na rzecz współwłaściciela spółki (...). Zgodę otrzymał. W dniu 31 marca 2011 r. zostały zawarte dwie notarialne przedwstępne umowy sprzedaży udziałów S. T. (1) w nieruchomościach położonych w K. przy ul. (...) za cenę 574.300 zł. i w T. przy ul. (...) za cenę 33.800 zł. obie umowy zostały zawarte z kupującym – spółką (...) sp. z o.o. w K.. Z rozliczenia finansowego kurateli za 2010 rok wynika, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 21.575,24 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 22.509,63 zł. (saldo – minus 934,39 zł.).

Sprawozdanie za 2011 rok zostało złożone dnia 16 maja 2012 r. Wynika z niego m. in., że w dniu 22 grudnia 2010 r. zapadło postanowienie spadkowe po E. T.. Na temat poszukiwań kurantki (podobnie jak w poprzednich sprawozdaniach) nie wskazano nic. W sprawozdaniu podano, że w wykonaniu przedwstępnych umów sprzedaży, w dniu 3 października 2011 r. doszło do zawarcia umów sprzedaży, na rzecz spółki (...) sp. z o.o. udziałów S. T. (1) w nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) za cenę 574.300 zł. i w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) za cenę 33.800 zł. Nie udało się sprzedać udziałów w nieruchomości przy ul. (...). Kurator wskazał (jak we wcześniejszych sprawozdaniach), że prowadzony jest rachunek dla prowadzenie wszelkich rachunków wiążących się z zarządem majątku kurantki pod nazwą „S. L. – kurator S. T. (1)” o nr(...) Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2012 r. sąd w pkt I. zatwierdził sprawozdanie S. L. ze sprawowania funkcji kuratora dla nieobecnej S. T. (1) za 2011 rok i w pkt II przyznał kuratorowi kwotę 51.940 zł., z majątku nieobecnej, tytułem wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z pełnieniem funkcji kuratora dla nieobecnej za okres od grudnia 2007 roku do kwietnia 2012 roku. Z rozliczenia

finansowego kurateli za 2011 rok wynika, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 27.062,97 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 45.615,62 zł. (saldo – minus 18.552,65 zł.).

W dniu 18 grudnia 2012 r. Prokuratura Okręgowa w K. zgłosiła swój udział w tej sprawie, żądając uchylenia kurateli dla nieznannej z miejsca pobytu wskazując m. in., że S. T. (1) oprócz własnego majątku, odziedziczyła też spadek po mężu E. T.. W toku sprawy o spadek po w.w. (...) pełnomocnicy wnioskodawcy przedłożyli akt zgonu S. T. (1), a wobec znacznej wartości majątku zmarłej został skierowany do sądu wniosek o ustanowienie kuratora spadku po S. T. (1). Wobec powyższego, Prokuratura wniosła o zakończenie trwającej kurateli absentis i odebranie końcowego sprawozdania.

W dniu 15 stycznia 2013 r. S. L. złożył sprawozdanie za 2012 rok. W sprawozdaniu wskazał m. in., że w dniu 1 października 2012 r. sąd ustanowił kuratora spadku po S. T. (1), który do daty sporządzania sprawozdania nie podjął ani z nim ani z osobami zajmującymi się administracją nieruchomości, prób kontaktu. Wniósł o uchylenie kurateli dla nieobecnej i nieznannej z miejsca pobytu. Wskazał, że w chwili obecnej, w skład spadku po S. T. (1) wchodziły – własne i nabyte po zmarłym mężu - w nieruchomościach położonych w K. przy ul. (...), al. (...), ul. (...). Wraz z udziałami w nieruchomościach S. T. (1) nabyła długi spadku wynikające z nakładów poczynionych przez spółkę (...) sp. z o.o. na ich konieczne remonty i bieżące utrzymanie. Koszty te na bieżąco były refakturowane na kuratora spadku nieobjętego po E. T.. Ze sprawozdania wynikało, że zobowiązanie masy spadkowej, z powyższego tytułu, wobec (...) sp. z o.o., na dzień 30 listopada 2011 r., wynosiły 807.282,98 zł., z czego na udział S. T. (1) przypada 1/2, czyli kwota 403.641,49 zł. O zapłatę tej kwoty jako kurator został wezwany przez spółkę (...) (drugi spadkobierca E. T. zaakceptował dług, który został rozliczony zgodnie z zawartą umową zbycia udziałów w nieruchomości przy al. (...)). W sprawozdaniu wskazano, że kurator wystąpił do sądu o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu poprzez zapłatę długu spadkowego jako, że na otwartej przez niego dla podopiecznej lokacie bankowej znajduje się kwota przewyższająca wysokość długów spadkowych – pozwalająca spełnić żądania spółki (...) (sygn. akt (...)). Z rozliczenia finansowego kurateli za 2012 rok wynikało, że przychody z nieruchomości w części S. T. (1) (ul. (...)) wynosiły 28.792,36 zł., zaś koszty ogółem wynosiły 53.980,37 zł. (saldo – minus 25.188,01 zł.).

Postanowienie o ustanowienia kuratora dla nieobecnej S. T. (1) zostało uchylone przez Sąd Rejonowy dla K. w K. z dnia 11 czerwca 2013r. sygn.. akt (...)i kurator S. L. został zwolniony z funkcji kuratora. Postanowieniem z dnia 5 września 2013 r. sąd umorzył postępowanie (...)Postanowieniem z dnia 24 lutego 2016 r. sąd zatwierdził sprawozdanie S. L. ze sprawowania funkcji kuratora dla nieobecnej S. T. (1) z dnia 15 stycznia 2013 r i w pkt II przyznał kuratorowi wynagrodzenie w wysokości 13.500 zł., z majątku nieobecnej, za okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012r.

S. L. składał również do sygn. akt(...) sprawozdania jako kurator spadku nieobjętego po E. vel E. T.. Pierwsze sprawozdanie złożył dnia 22 września 2006 r.; obejmuje ono okres od dnia 1 listopada 2004 do 30 września 2006. Wynika z niego, że kurator otworzył rachunek rozliczeniowy dla prowadzenia wszelkich rozrachunków związanych z zarządem majątkiem wchodzącym w skład spadku nieobjętego o nr (...). Podawano w nich, że zmarły posiadał udziały w nieruchomościach położonych w K. przy ul. (...), al. (...). Kurator określił wstępnie stan poszczególnych nieruchomości jako: ul. (...) – ogólnie zły, (...) – bardzo zły, (...) – średni (z uwzględnieniem nakładów poniesionych przez współwłaścicieli), (...) – średni, (...) – dobry. Kurator wskazał, że podejmuje szereg czynności, w tym bierze udział w szeregu sprawach sądowych dot. majątku spadkowego (o eksmisje z lokali, mające na celu odzyskanie majątku, o zasiedzenie al. (...) – na wniosek Skarbu Państwa, który oddalono...), a wszelkie wydatki gotówkowe związane z zarządem majątkiem spadkowym uiścił z majątku osobistego. Z zestawienia przychodów i kosztów zarządu nieruchomością przy ul. (...), al. (...) za okres 1 września 2005 – 30 września 2006 wynika, że przychody wyniosły 125.024,43 zł., koszty 252,465,72 zł., różnica wyniosła minus 127.441,29 zł. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2006 r. sąd zatwierdził sprawozdanie za okres 25 sierpnia 2005 – 1 września 2006 r.

Kolejne sprawozdanie zostało złożone dnia 12 października 2007 r. Z zestawienia przychodów i kosztów zarządu nieruchomością przy ul. (...), al. (...) za okres 1 września 2005 – 30 września 2006 w części dotyczącej E. T. wynika, że przychody wyniosły 46.543,82 zł., koszty 414.484,73 zł. Co oznacza że różnica między przychodami a kosztami

wyniosła minus 367.940,91 zł. Postanowieniem częściowym z dnia 11 lutego 2008 r. sąd zatwierdził sprawozdanie za okres 1 września 2006 r. – 12 października 2007 r.

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2008 r. sąd zatwierdził sprawozdanie finansowe za okres od września 2006 r. do września 2007 r. Z zestawienia przychodów i kosztów zarządu nieruchomością za okres 1 września 2006 r. – 1 września 2007 r. wynika, że różnica wyniosła minus 395.709,44 zł.

Z zestawienia przychodów i kosztów za okres 1 października 2006 – 30 września 2007 r. wynika, że przychody wyniosły 64.777,69 zł, koszty 512.445,33 zł. różnica wyniosła minus 447.667,64 zł.

Kolejne sprawozdanie z kurateli zostało złożone dnia 23 grudnia 2008 r. – za okres 1 września 2007 r. – 1 września 2008 r. Ze sprawozdania finansowego wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła minus 220.370,74 zł. Sprawozdanie kuratora zostało zatwierdzone postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2009 r. Tym samym postanowieniem sąd zarządził sporządzenie spisu inwentarza majątku spadkowego, zaś postanowieniem z dnia 30 września 2009 r. nakazał ściągnąć z masy spadkowej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla (...) w K. kwotę 12.500 zł. tytułem zaliczki na spis inwentarza.

Kolejne sprawozdanie z dnia 2 sierpnia 2010 r. obejmuje okres od 1 września 2008 r. do 31 sierpnia 2009 r. ze sprawozdania finansowego za ten okres wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła minus 12.416,08 zł. Sprawozdanie kuratora zostało zatwierdzone postanowieniem z dnia 16 czerwca 2011 r. (pkt I).

W dniu 2 grudnia 2010 r., w wykonaniu postanowienia sądu wydanego na rozprawie w dniu 16 listopada 2010 r., kurator przedłożył sprawozdanie za okres 1 września 2009 r. – 31 sierpnia 2010 r. wraz z dokumentacją finansową. Ze sprawozdania finansowego za okres 1 września 2009 r. – 1 września 2010 r. wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła minus 22.751,63 zł. Sprawozdanie kuratora zostało zatwierdzone postanowieniem z dnia 16 czerwca 2011 r. (pkt II). Tym samym postanowieniem z dnia 16 czerwca 2011 r., w pkt III, przyznano kuratorowi S. L. kwotę 2.640 zł. miesięcznie, począwszy od dnia 25 sierpnia 2005 r. do dnia 31 sierpnia 2010 r., płatnych z dochodów masy spadkowej po E. vel E. T. tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora za okres od dnia 25 sierpnia 2005 r. do dnia 31 sierpnia 2010 r.

Kolejne sprawozdanie kurator przedłożył grudniu 2011 r. za okres 1 września 2010 r. – 31 sierpnia 2011 r. Ze sprawozdania finansowego za okres 1 września 2010 r. – 1 września 2011 r. wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła minus 11.537,21 zł.

Kolejne sprawozdanie kurator przedłożył 14 listopada 2012 r. za okres 1 września 2011 r. – 31 sierpnia 2011 r. W sprawozdaniu zawarł wnioski o uchylenie kurateli spadku nieobjętego po E. vel E. T. wobec objęcia spadku przez spadkobiercę zmarłego P. T. i ustanowienie kuratora spadku po drugim spadkobiercy, tj. po S. T. (1) postanowieniem z dnia 1 października 2012 r. Kurator wskazał, że dokonał wpisów nowych spadkobierców do ksiąg wieczystych. Ze sprawozdania finansowego za okres 1 września 2011 r. – 31 sierpnia 2011 r. wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła plus 65.169,41 zł.

Na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2013 r. S. L. składając zeznania wskazał m. in., że w ostatnim okresie sprawozdawczym toczyła się sprawa o ustanowienie kuratora spadku po S. T. (1), został ustanowiony kurator. Sprawa jest prawomocna.

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2013 r. sąd uchylił kuratelę spadku nieobjętego po E. vel E. T.. Ostatnie sprawozdanie za okres od dnia 1 września 2012 r. do dnia 14 listopada 2013 r. kurator przedłożył dnia 15 stycznia 2013 r. Ze sprawozdania finansowego za okres 1 września 2012 r. – 31 sierpnia 2013 r. wynika, że różnica w przychodach i kosztach zarządu w części dotyczącej majątku spadkowego wyniosła plus 997,71 zł.

Na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014 r. S. L. składając zeznania wskazał m. in., że na koncie kuratora jest jeszcze kwota ok. 40.000 zł. do rozliczenia ze spadkobiercami.

W wykonaniu postanowienia wydanego przez sąd podczas rozprawy, kurator przedłożył historię rachunku bankowego za dwa ostatnie okresy sprawozdawcze, tj. wyciąg bankowy z rachunku o nr (...) za okres od dnia 1 września 2011 r. – 30 września 2011 r.

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2014 r. sąd zatwierdził sprawozdania kuratora spadku za okres od dnia 1 września 2010 r. do dnia 31 sierpnia 2010 r. (pkt I), za okres od dnia 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. (pkt II), za okres od dnia 1 września 2012 r. do dnia 14 listopada 2013 r. (pkt III). W kolejnych punktach przyznał kuratorowi wynagrodzenie w łącznej wysokości 7.500 zł.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił, że kurator spadku P. H. podjął próby wyjaśnienia z kuratorem dla nieobecnej S. L. co się stało z pieniędzmi uzyskanymi ze sprzedaży udziałów S. T. (1) oraz w braku dowodów o posiadaniu zgody sądu na ich rozdysponowanie o przekazanie pieniędzy na rachunek aktualnego kuratora. Pismem z dnia 5 maja 2015 r. kurator spadku wezwał pozwanego o zapłatę kwoty 569.660 zł. wskazując, że kwota ta odpowiada cenie za sprzedane udziały w nieruchomościach (33.800 zł. i 569.660 zł.), pomniejszonej o wynagrodzenie przyznane kuratorowi tytułem sprawowania kurateli w wysokości. S. L. potwierdził odbiór pisma w dniu 12 maja 2015 r.

Spółka (...) sporządziła w dniu 23 stycznia 2012 r. pismo zatytułowane „wezwanie do zapłaty”, zaadresowane do S. T. (1) i P. T. w którym wskazała, że w związku z nabyciem spadku po E. T. wzywa niezwłocznie do zapłaty kwoty 807.262,98 zł. stanowiącej długu spadkowe wynikające z niezapłaconych do dnia dzisiejszego rachunków wymienionych w piśmie. Z opisu zobowiązań wynika, że dotyczą one należności podatkowych za okres od 2007 roku do grudnia 2011 roku.

Z przedłożonego przez pozwanego wyciągu z rachunku bankowego nr (...) (nr rachunku prowadzonego pod nazwą (...) wynika, że:

- 20 czerwca 2011 r. sp. (...) wpłaciła na rachunek kwotę 63.000 zł. (wskazano nr aktu notarialnego). Następnie, tego samego dnia, kwotę tą wypłacono spółce (...) na pokrycie strat w nieruchomości
- 19 października 2011 r. sp. (...) wpłaciła kwotę 28.800 zł. (wskazano nr aktu notarialnego). Następnie kwotę 21.173,64 zł. wypłacono spółce (...) na pokrycie zaległości
- 2 listopada 2011 r. sp. (...) wpłaciła na rachunek kwotę 516.300 zł. (wskazano nr aktu notarialnego),
- 24 listopada 2011 r. na rzecz spółki (...) wypłacono kwotę 41.147,08 zł. (nota odsetkowa),
- 7 grudnia 2011 r. z rachunku wypłacono kwotę 12.083,83 zł tytułem pokrycia strat w nieruchomościach (...) (wypłata na rzecz spółka (...)),
- 27 czerwca 2012 r. S. L. przelał na rachunek z innego rachunku kwotę 455.671,23 zł., a następnie tego samego dnia kwota 400.000 zł. została wypłacona „na lokatę”, kwota 31.940 zł. wypłacona tytułem wynagrodzenia kuratora (...) kwota 20.000 zł. została wypłacona tytułem częściowej zapłaty wynagrodzenia (...)
- 11 kwietnia 2013 r. S. L. zerwał lokatę i wpłacił na konto kwotę 415.530,02 zł. a następnie, tego samego dnia przelał na rzecz spółki (...) z konta kwotę 425.696,45 zł tytułem uregulowania zaległości na dzień 31 grudnia 2012 r.

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał zasadność powództwa.

Sąd przyjął, że powód posiada legitymację procesową czynną w niniejszej sprawie, dzieląc wyrażone w orzecznictwie stanowisko, że występowanie przez kuratora spadku w postępowaniach dotyczących własności rzeczy wchodzących w skład spadku jest czynnością zachowawczą, zmierza bowiem do zachowania spadku w stanie

nieuszczerplonym. Ponadto Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że postanowieniem z dnia 29 października 2015 r. sąd wyraził zgodę aktualnemu kuratorowi spadku po S. T. (1) na wniesienie sprawy o zapłatę kwoty 556.160 zł. przeciwko S. L. – byłemu kuratorowi nieznaney z miejsca pobytu S. T. (1) (sygn. akt(...))

Sąd podkreślił, że S. L. reprezentował zgodnie z art. 184 k.r.i.o. nieobecną S. T. (1) będąc jej przedstawicielem ustawowym. Jakkolwiek kuratelę uchylono dopiero postanowieniem z dnia 11 czerwca 2013 r. to czynności mogły być faktycznie podejmowane tylko w okresie od dnia 23 października 2007 r. do dnia 1 października 2012 r., kiedy to został ustanowiony kurator spadku. S. L. wiedział już zresztą w czerwcu 2012 r., że jego kurantka (pupila) S. T. (1) nie żyje. Mimo więc, że Sąd zwolnił go z funkcji kuratora w dniu 11 czerwca 2013 r., to już wcześniej pozwany utracił faktycznie legitymację do działania imieniem S. T. (1) zmarłej w dniu (...) r.

Sąd Okręgowy wskazał, że zadaniem pozwanego była ochrona praw (o charakterze majątkowym i osobistym) osoby nieobecnej. Zdaniem Sądu pozwany dążył natomiast do spieniężenia aktywów kurantki. Sąd Okręgowy podkreślił, że S. L. uzyskał zgodę na sprzedaż de facto całego majątku posiadanego przez kurantkę tj. na sprzedaż wszystkich udziałów w nieruchomościach położonych w K. przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 1.023.700 zł., przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 574.300 zł., w T. przy ul. (...) za cenę nie niższą niż 33.800 zł. Występując do sądu o wyrażenie zgody na sprzedaż udziałów (w dniu 19 listopada 2009r.) kurator powoływał się na długi już istniejące w stosunku do pozostałych współwłaścicieli o wysokości 68.667,04 zł. Przewidywał wprawdzie „drastyczny” wzrost zadłużenia wobec konieczności czynienia nakładów na nieruchomości jednak postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po E. T. zapadło dnia 22 grudnia 2010 r. i składając wniosek o wyrażenie zgody na sprzedaż udziałów (19 listopada 2009 r.) S. L. nie mógł jeszcze wiedzieć, że kurantka przejmie długi spadkowe po mężu i nie miał podstaw do zakładania, że kwotę uzyskaną ze sprzedaży w przeważającej części przeznaczy na spłatę długów spadkowych. Sąd zaznaczył też, że postanowieniem z dnia 12 października 2010 r. S. L. miał złożyć kwoty uzyskane ze sprzedaży udziałów w nieruchomościach w bankowej instytucji finansowej na konto założone na nazwisko nieznaney z miejsca pobytu S. T. (1) oraz w okresie do dnia 30 marca 2011 r. miał złożyć sprawozdania z dokonanych czynności. Ani z jednego ani z drugiego obowiązku nałożonego przez sąd się nie wywiązał.

Sąd przytoczył treść sprawozdań rocznych za lata 2010, 2011 i 2012 i zwrócił uwagę, że nie ma szczegółowego rozliczenia kwoty uzyskanej ze sprzedaży udziałów S. T. (1), a przeznaczonej wg S. L. na spłatę zadłużenia posiadanego przez kurantkę (pupila) oraz na spłatę zadłużenia odziedziczonego po mężu E. T.. Kwoty były dopiero wpłacane przez spółkę (...) na rachunek prowadzony przez S. L. dla wszystkich rozliczeń dotyczących S. T. (1) w następujący sposób: w dniu 20 czerwca 2011 r. wpłacono kwotę 63.000 zł., w dniu 19 października 2011 r. - kwotę 28.800 zł., w dniu 2 listopada 2011 r. - kwotę 516.300 zł. Na ten sam rachunek S. L. w dniu 27 czerwca 2012 r. z innego rachunku przelał kwotę 455.671,23 zł., w dniu 11 kwietnia 2013 r. (po zerwaniu lokaty) wpłacił kwotę 415.530,02 zł. Z kolei, z rachunku wypłacano kwoty głównie na rzecz spółki (...) na pokrycie jej należności, np. 63.000 zł. w dniu 20 czerwca 2011 r.; 21.1173,64 zł. w dniu 19 października 2011 r.; kwotę 41.147,08 zł. w dniu 24 listopada 2011 r.; kwotę 12.083,83 zł. w dniu 7 grudnia 2011 r.; czy kwotę 425.696,45 zł. w dniu 11 kwietnia 2013 r. Z tego samego konta w dniu 27 czerwca 2012 r. przelano kwotę 400.000 zł. „na lokatę”. Przedłożone wydruki z rachunku bankowego nie miały pełnego, chronologicznego odzwierciedlenia transakcji na nich dokonanych (przedłożono fragmenty wydruków). Niezależnie od tego nie znalazły odzwierciedlenia w składanych przez pozwanego sprawozdaniach rocznych ale i w oparciu o które nie sposób zweryfikować faktu i prawidłowości rozdysponowania środków uzyskanych ze sprzedaży udziałów w nieruchomościach. Mimo bowiem nałożenia przez sąd (sygn. akt (...)) obowiązku S. L. nie złożył do dnia 30 marca 2011 r. sprawozdania z dokonanych czynności tj. ze sprzedaży udziałów i nie założył konta w bankowej instytucji finansowej na które przelano by środki ze sprzedaży. Ogólne powoływanie w sprawozdaniach rocznych za 2010 i 2011 rok faktu sprzedania udziałów w dwóch z trzech nieruchomości w których udziały miała S. T. (1) nie stanowiło wykonania obowiązku. W żadnym ze sprawozdań nie ujęto wprost kwot uzyskanych ze sprzedaży, faktu i sposobu rozdysponowania tych kwot, które według pozwanego miały zostać przeznaczone na spłatę zadłużenia odziedziczonego przez S. T. (1) po E. T.. Sąd pierwszej instancji zauważył także, że w sprawie (...) składając zeznania na rozprawie w dniu 5 października 2010 r. S. L. zeznał, że „uzyskane ze sprzedaży środki chciałby przeznaczyć na

lokate – konto na nazwisko nieobecnej, w przyszłości mogą one zostać przeznaczone na remonty kamienic”. Tak też powinien pozwany powinien uczynić i z tego się nie wywiązał.

Sąd Okręgowy podkreślił także, że postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2013 r. (...) oddalono wniosek S. L. o wyrażenie zgody na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem podopiecznej – o wyrażenie zgody na spłatę długu spadku po E. T. w wysokości 403.641,49 zł., nabytego przez S. T. (1). Co prawda, nie sporządzono pisemnego uzasadnienia orzeczenia z dnia 10 kwietnia 2013r. i nie sposób ustalić czym się kierował sąd wydając powyższe orzeczenie, to jednak istotnym jest, że S. L. nie otrzymał zgody na zapłatę bliżej niesprecyzowanych i niezwyfikowanych długów odziedziczonych przez S. T. (1) i nie miał podstaw do pomniejszenia masy spadkowej S. T. (1) o tę kwotę. Ponadto we wniosku o wyrażenie zgody na zapłatę długów na uzasadnienie wskazano, że „wobec braku środków do pokrycia koniecznych remontów nieruchomości, nakłady te ponosił w udziale przypadającym na kuratora spadku po E. vel E. T. współwłaściciel nieruchomości – spółka (...) sp. o.o. w K.”. Natomiast w piśmie z dnia 23 stycznia 2012 r. – „wezwanie do zapłaty” spółka (...) wezwała spadkobierców E. T. do zapłaty kwoty 807.262,98 zł. „stanowiącej długi spadkowe wynikające z niezapłaconych do dnia dzisiejszego rachunków wymienionych w piśmie”. Z opisu zaś zobowiązań wynika, że dotyczyły one należności podatkowych za okres od 2007 roku do grudnia 2011 roku.

Niezależnie od tego Sąd stwierdził, że wprawdzie sprawozdania były zatwierdzane przez sąd, ale ze sprawozdań tych nie wynika, ani jakie remonty były wykonywane, jakie z tym obciążenia z tego tytułu dotyczyły S. T. (1) i co uzyskała w zamian kurantka. Pozwany zaslaniał się faktem składania sprawozdań, ale nie potrafił odpowiedzieć czy uzyskał zgodę sądu na konkretne remonty (dotyczy to również kurateli spadku po E. T.). Pozwany działając jako kurator dla nieobecnej S. T. (1), czy kurator spadku E. T. powinien działać w sposób transparentny, zwłaszcza, że był osobą powiązaną z innymi współwłaścicielami czy podmiotem zarządzającym – administrującym nieruchomościami (spółka (...)sp. z o.o., spółka (...) sp. z o.o.). Biorąc zaś pod uwagę, że pozwany nie miał zgody sądu na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd tj. na zapłatę długów odziedziczonych przez S. T. (1) po mężu E. T., nie sporządził w ogóle sprawozdania ze sprzedaży udziałów S. T. (1) w nieruchomościach przy ul. (...) w K. i przy ul. (...) w T., nie założył odrębnego konta na które zostałyby przelane kwoty uzyskane ze sprzedaży, i w sprawozdaniach nie rozliczył kwot uzyskanych ze sprzedaży udziałów i rzekomo przeznaczonych na pokrycie zadłużenia, to zdaniem Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego, pozwany przez cały okres sprawowania kurateli powinien był się liczyć z koniecznością rozliczenia się czy to z następcami prawnymi S. T. (1) czy kuratorem spadku po S. T. (1). Skoro więc cała uzyskana ze sprzedaży kwota wyniosła 608.100 zł. (33.800 zł. + 547.300 zł.) a powód sam pomniejszył tę kwotę o przyznane mu wynagrodzenia za sprawowanie kurateli (51.940 zł.), to w efekcie dało to kwotę dochodzona i zasądzona tj 556.160 zł.

Jako podstawę prawną zasądzenia powołanej kwoty Sąd Okręgowy powołał art. 666 k.p.c. i nast., w tym zwłaszcza art. 667 § 2 k.p.c., art. 931 i nast. k.p.c., art. 184 k.r.io.

O odsetkach tytułem opóźnienia w terminie płatności orzeczono zgodnie z art. 455 k.c.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu powołano art. 98 k.p.c. a o kosztach sądowych art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając:

I. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest:

1) art. 327¹§1 k.p.c. (art.328 §2 k.p.c. w brzmieniu przed dniem 7 listopada 2019 r.) poprzez brak wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa;

2) art. 227 k.p.c. poprzez uznanie za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy i pominięcie dowodu z zeznań świadków K. B. i M. F. oraz opinii sporządzonej przez Biuro (...) sp. z o.o.. w L.;

3) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne dokonanie ustaleń faktycznych, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, oraz uznanie zeznań pozwanego za niezajdujące potwierdzenia w okolicznościach sprawy;

4) oparcie rozstrzygnięcia na niepełnym materiale dowodowym, na skutek przeprowadzenia przez sąd

pierwszej instancji postępowania dowodowego bez rozważenia w sposób bezstronny wszechstronny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

1) art. 666 k.p.c. i nast., w tym zwłaszcza art. 667 §2 k.p.c., art. 931 i nast. k.p.c., art. 184 k.r.io poprzez uznanie, że stanowią one podstawę żądania w sprawie o wydanie majątku, którego zarząd sprawował opiekun nieobecnej oraz uznaniu, że żądanie to nie wymaga rozliczenia zarządu majątkiem nieobecnej sprawowanego przez opiekuna i ustalenia czy powstała nadwyżka aktywów nad pasywami, z której winien się on rozliczyć,

2) art. 174k.r.io. w zw. z art. 178 k.r.io. poprzez ich niezastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, pomimo że z materiału dowodowego wynika, że dotyczy ona obowiązku byłego opiekuna (kuratora) oddania po ustaniu opieki (kurateli) osobie, która pozostawała pod opieką, albo jej przedstawicielowi ustawowemu lub spadkobiercom zarządzanego przez siebie majątku tej osoby.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Ponadto pozwany wniósł o dopuszczenie w postępowaniu apelacyjnym nowych dowodów , powołując się na:

1) Protokół z jednorocznej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne | niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 20 listopada 2007 r.,

2) Protokół z jednorocznej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 27-28 sierpnia 2008 r.,

3) Protokół z jednorocznej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne I niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 16-17 lipca 2009 r.,

4) Protokół z okresowej (jednorocznej) kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 16-17 lipca 2009 r.,

5) Protokół z okresowej (pięcioletniej) kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 25-26 maja 2010 r.,

6) Protokół z jednorocznej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 29-30 sierpnia 2011 r.,

- 7) Protokół z okresowej (jednorocznej) kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy Al. (...) z dnia 16-17 lipca 2009 r.,
- 8) Protokół z pięcioletniej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy ul. (...) z dnia 3 października 2006 r.,
- 9) Protokół z jednorocznej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy ul. (...) z dnia 25-26 sierpnia 2008 r.,
- 10) Protokół z okresowej (jednorocznej) kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy ul. (...) z dnia 15-16 lipca 2009 r.,
- 11) Protokół z okresowej (jednorocznej) kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy ul. (...) z dnia 25-26 maja 2010 r.
- 12) Protokół z pięcioletniej kontroli sprawdzającej stan techniczny elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczenie działających czynników występujących podczas użytkowania obiektu usytuowanego w K. przy ul. (...) z dnia 14-15 września 2011 r.,
- 13) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 4 października 2006 r. (kopia dokumentu);
- 14) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 19 października 2006 r. (kopia dokumentu); .
- 15) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 17 kwietnia 2007 r. (kopia dokumentu);
- 16) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 7 sierpnia 2007 r. (kopia dokumentu);
- 17) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 24 kwietnia 2008 r. (kopia dokumentu);
- 18) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 19 listopada 2008 r. (kopia dokumentu);
- 19) Protokół z zebrania współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. z dnia 17 listopada 2009 r. (kopia dokumentu). - na okoliczność stanu technicznego oraz charakteru zakresu remontów przeprowadzanych w nieruchomościach przy ul. (...) I Al. (...) w K..

Pozwany wskazał, że powołanie dowodów z Protokołów z zebrań współwłaścicieli nieruchomości przy Al. (...) w K. przed sądem I instancji nie było możliwe ze względu na fakt, że w części powołane przez stronę pozwaną dowody, zostały zatrzymane u spółek (...). z o.o. i (...) Sp. z o.o. w prowadzonym przez Komendę Miejską Policji w K. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej K. do sygn. akt (...) a okoliczność powyższa znajduje potwierdzenie w treści punktu II, złożonego przez Powoda na rozprawie w dniu 16 stycznia 2016 roku, postanowienia Prokuratury Rejonowej K. wydanego w sprawie do sygn. akt (...) Jego zdaniem niemożliwym było przedłożenie przez pozwanego do akt niniejszego postępowania uwierzytelnionych odpisów tychże dokumentów. Pozwany przedłożył kopie dokumentów, które w chwili obecnej w dalszym ciągu zalegają w aktach śledztwa, prowadzonego przez Komendę Miejską Policji w K. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej K. do sygn. akt(...) Skarżący wskazał również, że potrzeba powołania się na

nowe dowody z Protokołów z okresowych kontroli sprawdzających stan techniczny budynków położonych w K. przy Al. (...) i ul. (...) wynika później wobec konieczności uzupełnienia postępowania dowodowego prowadzonego przed sądem I instancji;

Pozwany zarzucił, że Sąd Okręgowy ustalił niezgodnie z rzeczywisty stanem rzeczy :

- brak sporządzenia przez pozwanego sprawozdania z dokonanej sprzedaży udziałów w wysokości 190257/1522056 części w prawie własności nieruchomości objętej księgą wieczystą (...) stanowiącej działkę numer (...) zabudowaną budynkiem mieszkalnym przy ulicy (...) w K. za cenę w kwocie 574.300,00 zł oraz sprzedaży udziałów w wysokości 1/24 części w prawie własności nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), stanowiącą działkę numer (...) zabudowaną budynkiem mieszkalnym przy ul. (...)w T. za cenę w kwocie 33.800,00 zł jako czynności prawnej przekraczającej zwykły zarząd majątkiem osoby nieobecnej,

- brak założenia i prowadzenia przez pozwanego odrębnego konta na które zostały przelane kwoty uzyskane ze sprzedaży,

- brak założenia kwot uzyskanych ze sprzedaży na lokatę,

- brak rozliczenia w sprawozdaniach rocznych sporządzonych (jako kurator nieobecnej S. T. (1) lub jako kurator spadku po E. T. kwot uzyskanych ze sprzedaży udziałów i przeznaczonych na pokrycie zadłużenia.

Pozwany zarzucił również brak ustalenia okoliczności dotyczących:

1) stanu technicznego oraz charakteru i zakresu remontów przeprowadzanych w nieruchomościach - należących do nieobecnej i nieznannej z miejsca pobytu S. z M. T. w okresie : od a dnia 25 sierpnia 2005 roku do dnia 11 czerwca 2013 roku, |

2) zakresu i wartości poniesionych przez pozwanego kosztów związanych ze sprawowaną ną kuratelą oraz kosztów utrzymania nieruchomości i przeprowadzonych prac remontowych w okresie od dnia 23 listopada 2007 roku do dnia 11 czerwca 2013 roku.:

3) czy w okresie od 25 sierpnia 2005 roku do 11 czerwca 2013 roku poszczególne kamienice stanowiące współwłasność S. T. (1) (przy ul. (...), przy, ul. (...), przy ul. (...), przy ul. (...) w K. , oraz przy ul. (...) w T. przyniosły zyski bądź straty,

4) ile wynosiły koszty utrzymania poszczególnych kamienic w ww. okresie,

5) jakie dochody generowały poszczególne nieruchomości,

6) jaki był koszt sprawowania faktycznego zarządu przez spółkę (...) poszczególnymi kamienicami w okresie w/w okresie mając na względzie faktury znajdujące się w materiale dowodowym, a także czy z materiału dowodowego wynika z jakich czynności i kosztów poniesionych przez w/w spółkę co do poszczególnych kamienic wynikała kwota przedmiotowych faktur;

7) jakie koszty utrzymania kamienicy przy al. (...) w K. poniosła spółka (...), które nie zostały uprzednio pokryte przez wpłaty z rachunku prowadzonego dla nieznannej z miejsca pobytu S. T. (1) — w okresie do dnia 11 czerwca 2013 roku;

8) jaka była wysokość i źródła zadłużenia S.T. wobec spółki (...);

9) jaka kwota łącznie została przelana z majątku spadkowego S.T. na rzecz spółki (...);

10) czy koszty zarządu poszczególnymi nieruchomościami oraz pokrycie tych kosztów przez wpływy z majątku S.T. znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniach finansowych spółki (...);

11) czy dochody i koszty z tytułu sprawowanego zarządu spadkiem nieobjętym po E. T., a następnie spadkiem S. T., jakie wynikają z dokumentacji stanowiącej materiał dowodowy – znajdują pełne odzwierciedlenie w sprawozdaniach finansowych złożonych przez S. L.;

12) w jakiej łącznej kwocie przelano z rachunku prowadzonego na rzecz S. T. (1) pieniądze na rzecz (...) Sp. z o.o. – w okresie od 23 listopada 2007 r. do 11 czerwca 2013 r.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego a ponadto wniósł o oddalenie wniosków dowodowych (k.2745).

Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 lutego 2020r. sygn. akt (...)Z ostrożności wniósł o nieobciążanie powoda kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.

Powód zwrócił uwagę, że treść uzasadnienia postanowienia wskazuje, że pozwany podjął czynności zmierzające do sprzedaży udziałów zanim zostało skierowane do S. T. (1) i E. T. wezwanie do zapłaty. Przelew na rzecz spółki (...) został dokonany dzień po oddaleniu wniosku o zezwolenie na spłatę długu. Sąd zaś nie wyraził zgody na spłatę długu z majątku spadkowego. Powód powołał się także na stwierdzenia odwołujące się do przeprowadzonej w postępowaniu karnym opinii biegłego wskazujące, że nieruchomości nie przynosiły wyłącznie strat a brak dokumentów uniemożliwia zweryfikowanie prawidłowości rozliczeń. Pozwany podkreślił, że w sprawie(...) zakreślono pozwanemu termin do wskazania z czego wynika dług przedstawiony do zapłaty w dniu 20 stycznia 2012r. Podkreślono ponadto świadomość pozwanego, że w dacie złożenia w dniu 25 czerwca 2012 do sprawy (...)pisma przez pozwanego działającego jako Prezesa spółki (...) pozwany wiedział, że S. T. (1) już nie żyje.

Zdaniem powoda ustalenia Sądu Okręgowego były prawidłowe. Operacje na rachunku , na który dokonano wpłat kwot uzyskanych ze sprzedaży nie dają podstawy do oceny, że wiązały się z odpowiednio udokumentowanym rozliczeniem lecz zasilily spółkę. Powód nie wykazał, że faktury przedłożone przez pozwanego ograniczają się jedynie do nieruchomości przy ul. (...) nie opierały się na umowach i zgodach współwłaścicieli na dokonanie remontu , pozwany nie odwołuje się też do zgód.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo odwołał się przy podstawach rozstrzygnięcia do przepisów o kuratorze spadku. Uzasadnienie rozstrzygnięcia jest jasne i wskazuje jakimi motywami kierował się Sąd przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia. W orzecznictwie kuratora spadku traktuje się jako zastępcę pośredniego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2011r. sygn. akt III CZP 78/10 OSNC 2011/6/61). Ma to znaczenie nie tyle dla zarzutów pozwanego lecz dla występowania w niniejszej sprawie powoda działającego imieniem własnym na rzecz spadkobierców S. T. (1). Do kuratora spadku stosuje się bowiem odpowiednio przepisy o zarządzie w toku egzekucji z nieruchomości (667§2 k.p.c., art. 615 k.p.c.).

Oznacza to, że powód może żądać uiszczenia do jego rąk wszelkich świadczeń należnych masie spadkowej tak zaległych jak i przyszłych. Legitymacja czynna powoda nie budziła więc wątpliwości.

Kuratela ma zróżnicowany charakter. Pozwany dokonując sprzedaży działał natomiast jako przedstawiciel ustawowy S. T. (1). Nie działał on kurator spadku po E. vel E. T. lecz występował jako kurator S. z M. T. (akty notarialne, k. 13; 21; 256; 259). Trzeba zauważyć, że charakter działania w charakterze przedstawiciela musi zostać ujawniony w ramach czynności prawnej. Dla Sądu Apelacyjnego podstawą działania pozwanego przy dokonanych czynnościach prawnych związanych ze sprzedażą dokonywanych imieniem S. T. (1) były przepisy art. 156 k.r.io. w zw. z art. 178§2 k.r.io. w zw. z art. 601 k.p.c. Wskazuje na to zakres upoważnienia sądu. Niewątpliwie pozwany pobrał pieniądze z tytułu ceny sprzedaży i umieścił je na własnym rachunku tj niezgodnie z poleceniem sądu. Pieniądze miały bowiem zostać umieszczone na wydzielonym rachunku pupila. Nawet jeżeli pozwany prowadził rachunek dla rozliczeń pupila to jednak prowadził je w imieniu własnym i w chwili wypłat z rachunku pozwany stał się właścicielem wypłaconych pieniędzy, stanowiących rzecz sui generis. Z rachunku wypłacono kwotę 12.083,83 zł na rzecz spółka (...). Także

późniejszy przelew dokonany na rzecz spółki (...) nie może być uznany za dokonany imieniem pupila lecz stanowiło transfer pieniędzy pomiędzy pozwanym a spółką którą zarządza. To w jakim celu był ten rachunek prowadzony nie jest aż tak istotne skoro to pozwany był posiadaczem rachunku i to on był wierzycielem z rachunku bankowego. Pozwany mógł jedynie z przychodów z majątku pokrywać bieżące wydatki związane z zarządem tym majątkiem. Opiekun (odpowiednio kurator nieobecny czy nieznanego z miejsca pobytu) może podejmować ulokowaną gotówkę tylko za zezwoleniem sądu opiekuńczego. Oznacza to, że dokonując transferu i to dodatkowo ze swojego konta a nie konta prowadzonego zgodnie z poleceniem sądu opiekuńczego pozwany nie mógł działać skutecznie imieniem S. z M. T.. Tu trzeba wskazać, że jako opiekun/odpowiednio kurator/ powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub kurantki w tym przypadku nie uzyskał zgody na spłatę długów. Ponadto nie może on także żądać zwrotu wydatków w oparciu o art. 742 k.c. w zw. z art. 163§1 k.r.i.o. skoro nie były one poniesione w celu należytego wykonania obowiązków kuratora. Ponadto pozwany poprzez spłatę domniemanego długu nie mógł wstąpić w ewentualne prawa wierzyciela tj spółki (...) w trybie art. 518§1 k.c. Dotyczy to także ewentualnych długów spadkowych po E. vel E. T., tym bardziej, że nie mógłby bez zgody sądu spadku wstąpić w prawa wierzyciela spadku np. na podstawie art. 518§1 pkt 3. Nie mógłby bowiem jako kurator spadku samodzielnie wyrazić sobie (jako osobie trzeciej) zgody na pokrycie długów spółek: (...) Spółki z o.o. w K. czy też (...) spółki z o.o. w K.. Pozwany nie mógł więc ani potrącić własnych wierzytelności z kwota uzyskaną ze sprzedaży nieruchomości spadku ani też nie mógł zadysponować środkami uzyskanymi ze sprzedaży na rzecz ewentualnego wierzyciela spadku. Działania zmierzające do uszczuplenia majątku pupila czy majątku spadkowego poprzez potrącenia dokonywane bez zgody sądu nie mogą być sankcjonowane. Wydatki natomiast pozwanego związane wykonywaniem kurateli po E. T. powinny zostać w zasadzie rozliczone w sprawie, w której pozwany został ustanowiony kuratorem. Wskazuje na to przepis art. 939§4 k.p.c. Nawet więc gdyby pozwany działając jako kurator spadku ponosił jakieś wydatki w interesie jeszcze wówczas nieujawnionych spadkobierców E. vel E. T. (1) to powinien je zgłosić w tamtej sprawie. Twierdzenia zresztą pozwanego wynikające ze sprawozdań wskazują, że nakłady ponosiła spółka a jeżeli ponosił je pozwany to rozliczał te wydatki przychodami, stąd bez zezwolenia Sądu pozwany nie mógł zaspokajać długów nawet działając jako kurator spadku po E. vel E. T.. Czyni to w istocie niepotrzebnym ustalanie czy rzeczywiście istnieje dług spadkobierców E. vel E. T. (2) a dalej S. T. (1) względem spółki (...) lub (...) Istotne jest bowiem, że powód nie może powoływać się skutecznie na spłatę długu spadkowego ani też nie może w niniejszym postępowaniu powoływać się na wstąpienie w prawa innych współwłaścicieli, którzy ponieśli wydatki w interesie współwłaściciela reprezentowanego przez pozwanego.

Podstawę rozliczenia pozwanego jako kuratora osoby nieobecnej stanowią przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego o kurateli i odpowiednio stosowane przepisy o zleceniu. Pozwany, który w chwili przekazania pieniędzy spółce (...) był jeszcze formalnie kuratorem zobowiązany do złożenia do dnia 30 marca 2011 r. sprawozdania z dokonanych czynności, nie może powoływać się też względem kuratora spadku na bezpodstawne wzbogacenie albowiem podstawą rozliczenia jest stosunek wynikający z powierzenia pozwanemu obowiązków kuratora, do którego stosuje się przepisy o zleceniu. Nie ma więc potrzeby sięgania do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w relacji pozwany – spadkobiercy. Jeżeli więc pozwany świadczył z własnych środków na rzecz spółki (...) to ewentualnie ta spółka jest wzbogacona pieniędzmi pozwanego.

Niezależnie od tego słusznie Sąd Okręgowy zwracał uwagę, że wezwanie do zapłaty dokonane przez spółkę (...) dotyczyło zobowiązań podatkowych, które nie były wykazywane w rozliczeniach wynikających w sprawozdaniach podatkowych. Nawet więc gdyby Spółka (...) była zobowiązana do zapłaty podatku, który solidarnie obciążał współwłaścicieli na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych to powód powinien dysponować odpowiednim rozliczeniem kosztów zarządu przedmiotu współwłasności za każdy rok. W zestawieniach przedstawianych w sprawie (...) przedstawiano rozliczenia sporządzone zarówno przez spółkę (...) jak i jak i Spółkę (...) i do stycznia 2013r. nie podawano tam wymagalnych należności publicznoprawnych obciążających S. T. (1). Inne zaś wierzytelności nie zostały wykazane co do wysokości. Samo powoływanie się na sprawozdanie składane w ramach obowiązków kuratora nie były wystarczające do przyjęcia, że taki dług względem podmiotów zarządzających nieruchomościami rzeczywiście istniał. Pozwany jako Prezes tych spółek musiał być świadomy ponoszenia nakładów przez zarządcę, a jako kurator powinien bowiem żądać w odpowiednim czasie rachunku z zarządu od spółki i przedstawić to rozliczenie także w sprawie w której został ustanowiona kuratorem spadku po E. T.. W sprawie

(...) sprawozdanie finansowe wskazuje wprawdzie na przychody i koszty związane z nieruchomością jednakże z zatwierdzonych rozliczeń nie wynika by pozwany pokrył jako kurator spadku po E. T. długi wynikające z faktur załączonych do sprawozdania z własnych środków. Koszty były bowiem uiszczane z przychodów (k.1195 akt (...)) Wydatki pozwanego nie były tam zatwierdzane do rozliczenia. Rozliczenie zresztą nie powinno dotyczyć kosztów utrzymania nieruchomości i wycinkowych wydatków lecz różnicy pomiędzy przychodami a kosztami utrzymania nieruchomości i dopiero powinny być rozliczane na poszczególnych współwłaścicieli. Podział do korzystania nie został bowiem wykazany. Nawet zaś jeżeli pozwany współuczestniczył w zarządzie to nie wykazywano także przychodów z tytułu korzystania z lokali użytkowych lub korzyści wynikających z zajmowania tych lokali ponad udział. Jeżeli zaś najem lokali mieszkalnych przynosił straty to powinny być one rozliczane na wszystkich współwłaścicieli. Sprawozdanie przychodów i kosztów zarządu przez spółkę (...)(np. k1234 akt (...)) nie przedstawia pełnych kosztów zarządu nieruchomością, dodatkowo faktury wystawiane były przez firmę (...). Nie wiadomo też na jakiej podstawie spółka (...) miała administrować majątkiem spadkowym. Samo zaś sprawozdanie z dnia 7 stycznia 2014r. nie wskazuje pełnego rozliczenia i transferów pieniężnych dokonywanych przez pozwanego. Niezależnie od tego według twierdzeń pozwanego składanych w innym postępowaniu remonty miały zostać dokonywane w okresie kiedy S. nie nabyła jeszcze spadku (vide zeznania S. L. (k99 akt (...)) Należności aktualne zaś miały być refakturowane na bieżąco (k423.(...)) Ogólne sprawozdania z zarządu powinny uwzględniać więc także zadłużenie przeszłe, pozwany zaś w sprawie o zezwolenie na sprzedaż powoływał się na zadłużenie przyszłe. Sąd Apelacyjny zwraca ponadto uwagę, że w nieruchomości znajdowały się lokale handlowe (karta 247 akt (...)). Nie wiadomo zaś jak określano sposób korzystania względem udziałów we współwłasności. Z rozliczeń przedstawianych w sprawie w której został ustanowiony kuratorem dla nieobecnej wynika, że istniały przychody i z tych przychodów finansowano koszty. Sąd Apelacyjny zauważa, że jeżeli jeden ze współwłaścicieli posiada zarząd to on pobiera pożytki z nieruchomości. Z ustaleń wynika, że to spółka (...) była zarządcą. W takim zaś przypadku zobowiązania publicznoprawne i inne powinny być w pierwszej kolejności pokrywane z przychodów z nieruchomości uzyskiwanych także przez tę spółkę. Remonty poza remontami koniecznymi zaś powinny być wykonywane dopiero w dalszej kolejności i to po uzyskaniu zgody współwłaścicieli. Różnica zaś pomiędzy przychodami a kosztami powinna proporcjonalnie obciążać wszystkich współwłaścicieli. Nie wykazano też dowodami przedstawionymi na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji, że spółka (...) wykonywała wszelkie czynności, które zmierzały do zachowania wspólnego prawa. Nawet więc przy przyjęciu, że pozwany mógł pokryć dług ciążący na S. T. (1) lub jej spadkobiercach względem innego współwłaściciela z tytułu kosztów zarządu i rozliczyć go w niniejszej sprawie, to wysokość ta nie została wykazana. Formalnoprawne zatwierdzenie sprawozdań wskazuje wprawdzie, że w każdym roku generowano koszty, jednak wskazywane w sprawozdaniach nadwyżki wydatków nad przychodami nie potwierdzają kwoty wskazywanej do rozliczenia ze spółką (...). Zatwierdzenie sprawozdania z zarządu rodzi wprawdzie domniemanie wykonywania obowiązków zarządcy zgodnie z prawem, jednakże samo w sobie nie może rodzić zobowiązań względem innych współwłaścicieli i podstawy do spłaty ewentualnej spłaty długów bez zgody sądu. Skutki domniemań wynikających z powołanych wyżej orzeczeń o zatwierdzeniu sprawozdania obalone zostały poprzez wykazanie nierzetelności zarządcy i działania wprost sprzecznego z obowiązkiem wynikającym z orzeczeń Sądu. Pozwany ponadto nie składał sprawozdań dotyczących wszystkich nieruchomości a dodatkowo sprawozdania nie wskazują na narastające zadłużenie względem innych współwłaścicieli. Sam pozwany jest też oczywiście niewiarygodny, skoro nie ujawniał faktu śmierci S. T. (1) sądowi sprawującemu nadzór nad kuratelą oraz działał sprzecznie z obowiązkami nałożonymi przez Sąd jak i bez podnoszonej przez Sąd pierwszej instancji transparentności i rzetelności przy uwzględnieniu sprzeczności interesów /kurantki / pupila/ względem spółek zarządzanych przez pozwanego. Słusznie też Sąd Okręgowy wskazywał, że także opinia biegłego wydana w postępowaniu karnym wskazuje na braki dokumentacji i nie może być ona decydująca dla oceny dowodów. Sam pozwany jako zobowiązany do rozliczeń w przyszłości ze spadkobiercami winien był zresztą gromadzić odpowiednią dokumentację. Wszak do czasu ustania kurateli bieg terminów i roszczeń był zawieszony. W takiej sytuacji powoływane dowody na etapie apelacji były spóźnione. Pozwany mając świadomość istnienia tych dokumentów mógł je powoływać w postępowaniu przed Sądem Okręgowym nawet jeżeli stanowiły one element dokumentacji gromadzonej dla potrzeb innego postępowania. Abstrahując więc nawet od ewentualnej przydatności tej dokumentacji dla określenia podstaw i wysokości długów spadkowych, dowody zgłaszane w apelacji należało pominąć w oparciu o art. 381 k.p.c.

Reasumując trzeba wskazać, że w świetle postanowienia z dnia 10 kwietnia 2013r., odmawiającego zgody na spłatę długu, oraz w świetle braku realizacji obowiązków nałożonych przez Sąd w postanowieniu z dnia 12 października 2010 r., pozwany jako kurator nieobecnej nie mógł zatrzymać kwot uzyskanych ze sprzedaży majątku osoby reprezentowanej. Po ustaniu kurateli nie może się też skutecznie powołać względem kuratora spadku (dochodzącego w trybie art. 934 k.p.c. i art. 935§1 k.p.c. w zw. z art. 667§2 k.p.c. obowiązku zwrotu zaległych należności stanowiących aktywo spadkowe), na rozliczenie tych kwot z wierzycielami a tym bardziej rozliczenia z nim samym, skoro nie wykazał by kwota uzyskana ze sprzedaży mogła stanowić wydatki związane ze sprawowaniem kurateli, które mogły zostać rozliczane w trybie art. 163§1 k.r.i.o. Nie wykazał też podstawy do potrącenia wzajemnej wierzytelności wynikającej z rozliczenia wydatków, które w związku z zarządzeniem ewentualnie poniósł jako kurator spadku po E. vel E. T. z własnych funduszy, szczególnie że takie wydatki nie zostały zatwierdzone i rozliczone w ramach sprawozdań składanych w tamtym postępowaniu.

Ponadto istotne jest także dla rozstrzygnięcia, że żadna ze stron nie kwestionuje skuteczności umów sprzedaży majątku spadkowego.

Działanie zaś zmierzające do uszczuplenia majątku spadkowego nie może być objęte ochroną z art. 5 k.c.

Z tych względów apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art.385 k.p.c. w zw. z art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.) i w zw. z art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1090).

Powyższe nie wyklucza ewentualnych roszczeń spółki (...) lub (...)kierowanych przeciwko kuratorowi spadku po S. T. (1). Ten ostatni jednak będzie mógł podnosić wzajemne roszczenia wynikające ze sposobu zarządu nieruchomościami stanowiącymi współwłasność.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i przy zastosowaniu §2 pkt 7 i §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r. poz. 265).

SSA Sławomir Jamróg